

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział 1 (<i>Leszek Lewicki</i>)	
Służba bhp w systemie ochrony pracy	11
1.1. System prawny ochrony pracy w Polsce	12
1.2. System organizacyjny ochrony pracy w Polsce	15
1.3. Organizacja i zadania służby bhp	18
1.3.1. Geneza powstania służby bhp w Polsce	19
1.3.2. Organizacja, liczebność i podporządkowanie służby bhp	23
1.3.3. Wymagania kwalifikacyjne pracowników służby bhp	25
1.3.4. Zakres i metody działania służby bhp	26
1.4. Roczna analiza stanu bhp – jako podstawa działalności służby	29
1.5. Współdziałanie służby bhp z innymi służbami i komórkami organizacyjnymi zakładu pracy w realizacji jej zadań	37
1.5.1. Współdziałanie służby bhp ze społecznym inspektorem pracy	37
1.5.2. Udział służby bhp w konsultacjach i pracach komisji bhp	39
1.5.3. Udział służby bhp w opracowywaniu zakładowych układów zbiorowych pracy, regulaminów pracy, wewnętrznych zarządzeń i instrukcji	40
1.5.4. Współpraca służby bhp z innymi komórkami organizacyjnymi	41
1.6. Wybrane zagadnienia dotyczące uprawnień służby bhp oraz jej funkcji kontrolno- doradczej w zakładzie pracy	43
1.6.1. Uprawnienia służby bhp	43
1.6.2. Funkcje doradcze służby bhp	46
1.6.3. Funkcje kontrolne służby bhp	48
1.7. Współczesna rola służby bhp w zakładzie pracy	49
1.8. Pytania i odpowiedzi	53

Rozdział 2 (<i>Anatol Marciniak, Tomasz Pawłowski, Magdalena Jałowska</i>)	
Czynniki zagrożeń w środowisku pracy	59
2.1. Czynniki niebezpieczne – urazowe	63
2.1.1. Czynniki niebezpieczne mechaniczne	63
2.1.2. Zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi	69
2.1.3. Elektryczność statyczna i energia elektryczna	73
2.1.3.1. Oddziaływanie prądu elektrycznego na organizm ludzki	77
2.1.3.2. Ochrona przeciwporażeniowa urządzeń elektrycznych niskiego napięcia	79
2.1.3.3. Środki ochrony przeciwporażeniowej urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV	80
2.1.4. Poparzenie	85
2.1.5. Zagrożenia pożarowe i wybuchowe	86
2.2. Fizyczne czynniki szkodliwe i uciążliwe	90
2.2.1. Hałas	90
2.2.2. Drgania mechaniczne	99
2.2.3. Mikroklimat środowiska pracy	103
2.2.4. Promieniowanie optyczne	109
2.2.5. Promieniowanie elektromagnetyczne	120
2.2.6. Promieniowanie laserowe	125
2.2.7. Promieniowanie jonizujące	128
2.2.8. Pyły przemysłowe	133
2.3. Czynniki chemiczne	136
2.4. Czynniki biologiczne	141
Rozdział 3 (<i>Joanna Sadłowska-Wrzesińska</i>)	
Psychofizyczne czynniki zagrożeń zawodowych	153
3.1. Wykonywanie pracy a psychofizyczne właściwości człowieka	153
3.1.1. Obciążenie fizyczne pracownika	156
3.1.2. Obciążenie psychiczne pracownika	160
3.1.3. Ergonomiczne aspekty pracy	161
3.2. Zagrożenia psychospołeczne jako nowo powstające czynniki ryzyka	165
3.2.1. Najczęstsze przejawy psychospołecznych zagrożeń zawodowych	168
3.2.2. Stres związany z pracą	171
3.2.3. Mobbing i dyskryminacja	179

3.2.4	Syndrom wypalenia zawodowego	188
3.3	Zarządzanie ryzykiem psychospołecznym	191
3.4	Służba bhp wobec problemu psychofizycznych czynników zagrożeń zawodowych	194
Rozdział 4 (<i>Marcin Olejnik</i>)		
	Zarządzanie ryzykiem zawodowym	205
4.1	Ocena ryzyka zawodowego a regulacje prawne	206
4.1.1	Przepisy UE	206
4.1.2	Przepisy krajowe	207
4.2	Ocena ryzyka zawodowego w świetle norm krajowych i międzynarodowego standardu ISO 45001	217
4.3	Inne metody szacowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka zawodowego	233
4.3.1	Metoda klasyczna wg standardów brytyjskich	234
4.3.2	Metoda Risk Score	238
4.3.3	Metoda Grafu Ryzyka (Risk Graph)	240
4.3.4	Metoda kalkulatora ryzyka	243
4.3.5	Metoda JSA (Job Safety Analysis)	244
4.4	Przykładowa dokumentacja oceny ryzyka zawodowego	248
Rozdział 5 (<i>Leszek Lewicki, Joanna Sadłowska-Wrzesińska</i>)		
	Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	253
5.1	Wypadki przy pracy	253
5.1.1	Wypadki przy pracy – podstawy prawne, podstawowe pojęcia	254
5.1.2	Obowiązki pracodawcy w związku z zaistnieniem wypadku przy pracy	267
5.1.3	Sporządzanie dokumentacji powypadkowej	272
5.1.4	Klasyfikacja przyczyn wypadków	278
5.2	Choroby zawodowe	291
5.2.1	Zapadalność na choroby zawodowe – tendencje zmian	292
5.2.2	Postępowanie dotyczące chorób zawodowych	295
5.3	Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	297
5.4	Profilaktyka wypadków i chorób zawodowych	301
5.4.1	Działania profilaktyczne będące obowiązkiem pracodawcy	303
5.4.2	Kształtowanie kultury bezpieczeństwa w zakładzie pracy	305

5.4.3. Modelowanie zachowań w ramach bezpieczeństwa behawioralnego (BBS)	310
5.4.4. Dialog społeczny na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia w pracy	315
Rozdział 6 (<i>Leszek Lewicki, Joanna Sadłowska-Wrzesińska</i>)	
Edukacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	323
6.1. Kształcenie do bezpieczeństwa pracy	323
6.1.1. Kształcenie w zakresie bhp w systemie edukacji szkolnej i akademickiej	324
6.1.2. Doksztalcanie i doskonalenie w zakresie bhp	328
6.2. System szkoleń bhp w zakładzie pracy	331
6.2.1. Organizacja szkoleń bhp	331
6.2.2. Rodzaje i zakres szkoleń bhp	336
6.2.3. Dokumentowanie szkoleń bhp	353
6.2.4. Pytania i odpowiedzi	360
6.3. Popularyzacja zagadnień bhp w środowisku pracy	363
Spis tabel, rysunków i załączników	369
Bibliografia	373